

Raici ira na Tamata ena Rai nei Jisu

YAKAVI NI SIGA TABU

Vulica Na Vuli Ni Macawa Oqo: *Marika 8:22–26; Joni 4:3–34; Joni 1:40, 41; Marika 12:28–34; Luke 23:39–43; Cakacaka 8:26–38.*

Wiligusu: “A sa kaya vei rau, drau muri Au mai ka’u na qisi kemudrau mo drau gonedau ni tamata” (*Maciu 4:19*).

Ko Jisu na dau rawa yalo. Ena noda vakaraica tiko na veigaunisala e caka-caka vata kina ko Jisu kei ira na tamata, eda vulica kina ni sala duaduaga eda na rawa ni liutaki ira kina mera kila, ni rawati na bula tawa mudu ena vukui Jisu Karisito. Nida lako vata kei Koya ena veigaunisala osooso mai Jeruisalemi, gaunisala kuvukuvu mai Jutia kei na veidelana veico mai Kaleli, eda na kunea kina na gaunisala e mai vakatakila kina ko Koya na yavu ni matanitu, era vakasaqara tiko na veiyalo eso.

Ko Jisu e raici ira na tamata kecega ni ra lewe ni Nona matanitu. E raici ira yadudua ena rai ni Kalou dauloloma. E raici Pita, sega ena nona voravora kei na nona gusu levu, ia e dua na dauvunau rogolevu. E raici rau ko Jemesa kei Joni, sega ena vuku ni nodrau dauyalototolo, dauyalokatakata ena ka e tutaka, ia e rua e rau gugumatua sara ena kena kacivaki vakadodonu na Nona loloma. E raica na gagadre titobu ni loloma dina kei na veiciqomi ena lomai Meri Makitala, na yalewa ni Samaria, kei na yalewa a turuvi dra balavu. E raici Tomasi sega ni nona dauvakatitiqa, ia e dua e dautaro vakadodonu. Era Jiu se ra kai Kai Matanitu ki sau, tagane se yalewa, a tamata daubutako ena kauveilatai, a turaga ni valu se tamata a curumi tevero, ko Jisu e raica nai solisoli era na rawa ni yaga kina ki Vua na Kalou, ka ni raici ira tiko ena rai ni via veivakabulai.

**Vulica na lesoni ka vakarautaki iko ena Siga Tabu, Julai 18.*

Nai Karua ni nona Tatara

E dua walega na cakacaka mana enai Vola Tabu taucoko e vakaitavi kina vakarua ko Jisu. Oya ena nona vakabulai koya na tamata mataboko mai Peciseita. Nai talanoa oqo e solia e dua na lesoni ka na tudei tu ga ena Nona lotu ko Karisito me yacova mai na gauna edaidai. E vakatakila na inaki ni Kalou ena Nona vakayagataki ira na tamata vakabauta ena nodra kauti ira mai edua tale vei Jisu. Na Vosa ni Kalou e kaya, “A ra sa yaco ki Paciseita, a ra sa kauta mai ki Vua e dua na mataboko, a ra sa vakamasuti Koya me tara” (Marika 8:22). E rua tiko na vosa bibi e tiko ena tikina e cake, oya na “kauta mai: kei na “vakamasuta.” E sega ni lako ga mai vaka-taki koya na mataboko. Era sa raica na nonai tokani na nona gagadre. Ena sega soti beka ni levu na nona vakabauta, ia ko ira na nonai tokani e levu na nodra vakabauta. Era vakabauta ni ko Jisu ena rawa ni vakabula na tamata oqo mai na nona mataboko.

E rauta tiko ni 25 taucoko na veivakabulai mana duidui a vakayacora ko Jisu, era tiko ena Veiyalayalati vou. Ka sivia e veimama, era vakaitavi kina ko ira na wekadra se itokani na tamata tauvimate, ena nodra kauti ira mai ki vei Jisu mera mai vakabulai. Vuqa na tamata era na sega ni lako mai ki vei Jisu vakavo ni dua na tamata e tu vua na vakabauta me kauti ira mai. Sa nodai tavi oya meda “veivakatakilai” ka kauti ira na tamata ki vei Jisu.

Karua ni vosa bibi ka gadrevi me nanumi ena Marika 8: 22 oya na “vakamasuta”. Ena rawa ni kenai balebale na “kerea, vakamamasu, se cikeva.” E vakatakila na malumu, malua kei na vakatakekere ena yalomalumulumu ka sega ena domo levu kei na veivakasaurarataki. Ko iratou na nonai tokani na tamata oqo eratou mai vakamamasu vei Jisu, ena vakabauta ni tiko ki Vua na gagadre kei na kaukauwa me vukei kina na tamata oqo. Ena sega beka ni tu vua na tamata oqo na vakabauta ni na rawa vei Jisu me vakabulai koya, ia e tiko vei iratou na nonai tokani. Ena so na gauna ena dodonu veikeda meda na kauti ira na tamata vei Jisu ena dela ni noda vakabauta.

Wilika na Marika 8:22–26. Na cava ko nanuma ni vakaitavi kina vakarua ko Jisu ena nona vakabulai na tamata oqo? Na lesoni cava e tiko enai talanoa oqo me noda ena gauna oqo nida vakadinadina tiko vei Jisu?

Ena rawa veikeda meda na sega ni raici ira vakavinaka na tamata? Ena so beka na gauna eda दौराici ira tu mevaka ga era veitosoyaki tu na veivunikau, ka sega ni raici ira ni o ira oqo edua na lewe ni matanitu vakalomalagi? Na cava ko nanuma ni dauvakavuna na noda dau sega ni raici ira kina vakavinaka na tamata?

Mai na lesoni ni Nona vakayagataki keda na Kalou ena nodra vakalelei mai na tamata ki Vua, na cava tale eda na rawa ni vulica mai kina? Na cava e vakatavulici keda kina me baleta na nodrau cakacaka vata na veivakabulai kei na veika vakayalo ena cakacaka vei ira na yalo?

Na Lesoni ni Veiciqomi

Ni da matanataka tiko se na cava nai balebale ni noda raici ira na tamata ena dua na rai vou, Ko Jisu e vakatavulici iratou na Nona tisaipeli ena gaunisala me ratou na dauraici ira na tamata ena rai vakalomalagi. Na Nona raici ira na tamata ko Jisu e rui ka bibi. E raici ira, sega enai tuvaki ni bula era bula tiko kina, ia e raici ira ena itagede ni vanua era na rawa ni yacova. Ena Nona bula ni veitauraki voli kei ira na tamata, e ciqomi ira voli ena dela ni veivakarokorokotaki kei na veidokai. Sa dauvakavuqa na Nona dauvakurabuitaki iratou na Nona tisaipeli enai vakarau ni bula edau vakayacora vei ira na tamata. E vakadinadinataki ena nodrau a veitalanoa tiko kei na yalewa ni Samaria.

Enai Vola Tabu oqo The Archaeological Study Bible e rui talei na ka e vakadik-eva me baleta na veimaliwai e tiko ena kedra maliwa na Jiu kei ira na kai Samaria: “Na duidui ena kedra maliwa na kai Samaria kei ira na kai Jutia e tekivu sara mai ena dua na gauna makawa. Mevaka na ka e kaya na 2 Tui 17, Ni ko ira na kai Samaria era kawa mai vei ira na kai Mesopotamia ka ra a vakasaurarataki mai vua na tui Asiria mera mai vakaitikotiko ena Vualiku ni vanua ko Isireli ena 722 B.C. Ko ira oqo era mai wakiya vata na qaravi Kalou kei na qaravi matakau.”—The Archaeological Study Bible (Zondervan Publishing, 2005), p. 1727. Me ikuri ni qaravi matakau vakaoqo, era sa mai tauyavutaka na veiqaravi vakabete kei na tara ni vale ni soro ena ulunivanua ko Kerisima me veisaqasaqa tiko kei nai valavala ni nodra qaravi Kalou na Isireli. Ni da raica na duidui vakaivolatabu ka tiko ena kedratou maliwa kei ira na kai Samaria, eratou na lomatarotaro beka na tisaipeli se cava na vuna e digitaka kina ko Jisu na gaunisala e muri mai Samaria me ratou yaco kina ki Kaleli. Eratou kurabui ena Nona sega ni via malele ko Jisu ena veiletitaki ni lotu. E veisureti vakadodonu saraga ki vua na yalewa ni Samaria oqo, o koya e gadreva tu na veiciqomi, loloma kei na veivosoti.

Wilika na Joni 4:3–34. E sotavi koya vakacava na yalewa ni Samaria oqo ko Jisu? Na cava e qai cakava na yalewa oqo ena nodrau veitalanoa tiko kei Jisu? Na cava eratou cakava na tisaipeli, e vakarabailevutaka vakacava na nodratou rai ko Jisu?

Na lesoni tudei e gadreva ko Jisu me vakatavulici iratou kina na Nona Tisaipeli kei keda talega oya: “Ko ira e tiko vei ira na Yalo nei Karisito, era na raici ira na tamata ena rai ni loloma ni Kalou.”—Ellen G. White, *The Signs of the Times*, June 20, 1892.

Ko cei ko ira, ena veidreti ni tovo vakavanua kei nai tikotiko, sa laki yaco mo sa veivakalialiai ka sega ni veidokai? Na cava na vuna mo veisautaka kina na nomui valavala, ena yaco vakacava na veisau oya?

Tekivu ena Vanua ko Tiko Kina

E dua a kaya, “Na vanua ga mo tekivu vakadinadinataki jisu kina ena bula oqo, oya na vanua ko tiko kina.” Ko Jisu e vakabibitaka na yavu oqo ena Cakacaka 1: 8, ena nona kaya, “Dou na rawata na kaukauwa ni sa lako mai veikemudou na Yalo Tabu ka dou na qai dautukuni Au e Jeruisalemi, Jutia kei Samaria ka yacova nai yalayala kei vuravura.”

Nai tukutuku nei Jisu ki vei iratou na Nona tisaipeli e rui rawarawa ka sega ni dodonu me na tawa kilai: tekivu ga ena vanua ko vakaitikotiko kina. Vakadinadina ena vanua sa teivaki iko tiko kina na Kalou. Mai na nomu tatadrataka tiko e dua na gauna vinaka, tekivu vei ira era tiko vakavolivoliti iko. Raica na rawarawa ni vanua e voleka vei iko ena rai va-Kalou!

Ena sega sara ni gadrevi mo tamata vuku duadua e vuravura, mo dua na kena dau ena vosa, se levu na taledi e tu vei iko. E dina ga ni na yaga sara eso na veisolisoli oya, kevaka e vakayagataki vakadodonu, e muri na ka ga ena gadrevi sai koya na nomu lomana na nomu Kalou vakataki iko kei na nomu lomani ira na tamata. Kevaka ko sa gadreva mo vakadinadina, na Kalou ena dolava vei iko na gaunisala mo tekivu kina.

Wilika na Joni 1:40, 41, Joni 6:5–11, kei na Joni 12:20–26. Na cava e kaya na veitikina oqo me baleta na nona rai vakayalo ko Adriu kei na ivakarau ni nona vakadinadina?

E levu sara na ka e kaya veikeda nai vakarau ni bula nei Adriu. E tekivu sara ga vei iratou na nona matavuvale ena tukuni Jisu vei Pita na tacina. E bucina e dua na veiwekani veivolekati sara kei na dua na gonetagane lailai ka a qai laki solia vei Jisu na ka e tu vua, ka yaco kina e dua na cakacaka mana, kei na nona kila vakavinaka ko Adriu nai walewale ni ka me cakava vei ira na kai Kirisi. E vakila na nodra gagadre qai tukuni Jisu ki vei ira, ka sega ni vakaogai koya ena veibataki ni veika vakaivolatabu.

Nai walewale mana ni rawa yalo sai koya na kena tarai cake e dua na veiwekani e veivolekati sara. Vakasamataki ira mada oira era tiko volekati iko ka ra sega tiko beka ni veikilai kei Jisu. Era vakila tiko beka ni o iko e dua na tamata daloloma ka veikauwaitaki? Era raica tiko beka vei iko na vakacegu kei nai naki era gagadre voli kina? E ivakaraitaki dina beka ni kosipeli na nomu bula? Eda vakaveitokanitaki ira na tamata ki vua na Kalou ena noda tukuni Jisu vei ira. Era sa na yaco mera itokani Lotu Vakarisito, vakauasivi, ena noda na wasea vei ira nai tukutuku ni vakataotioti ni gauna ni yavutaki mai na dina ni Vosa ni Kalou, ka ra rawa talega ni ra yaco mera Lotu ni Kavitu ni Lesu Vakaruva mai.

Na cava e daudredre kina ena so na gauna meda kauti ira na lewe ni noda matavuvale kei ira na wekada vei Jisu? Sa mana beka vua e dua na lewe ni matavuvale se itokani voleka na nomu wasei Jisu? Wasea e dua na yavu ko nanuma ni na yaga vakalevu?

Sotavi ira na Tamata Dredre

Ko Jisu e dua na kena dau ni sota kei ira na tamata dredre. Ena vosa kei nai valavala, e vakatakila kina na Nona veiciqomi. E vakarogoca sara vakavinaka na nodra kauwai, e vakatarogi ira, sa qai vakacilava vakamalua ki vei ira na dina va-Kalou. E vakila na gagadre ena tiko vua e dua na tamata ivalavala ca, rerevaki qai yalokaukauwa, ia e dau raica na ka yaga e tiko vua, me rawa ni tatara kina vua na tatara ni kosipeli. Ko Jisu e vakabauta ni “sega ni dua e rui lolovira sara, sega e rui ca sara, me na sega ni kunea rawa na veisereki nei Karisito.”—Ellen G. White, *The Desire of Ages*, p. 258. Ko Jisu sega ni raici ira tiko na tamata ena rai eda rai tiko kina na tamata. E raica nai serau ni Veibuli lagilagi taumada vei keda na tamata. Oya na ka e tara cake na nodra vakanananu mera raica rawa na cecere ni vanua era na rawa ni yacova, ka ra lewe vuqa era vakayavalati mera sotava na ka e namaka ko Jisu ena nodra bula.

Wilika na Maciu 4:18, 19; Marika 12:28–34; kei na Luke 23:39–43. Na cava ko raica ni tautauvata kei na veisureti nei Karisito vei Pita kei Joni, na vunivola dautaro ka sega ni tukuni na yacana kei na daubutako ena kauveilatai? Dikeva na ivakarau ni Nona sotavi iratou yadudua ko Karisito. Na cava e duatani duadua?

Ena veivanua kece e lako kina ko Jisu e raica kina na nona rawa ni veivakayavalati na veika vakayalo. E raici ira o ira era na rawa ni ra lewe ni matanitu ni Kalou ena ituvaki ni bula veilecayaki era tu kina. E vakatoka na sasaga oqo me “rai ni vakatubu lotu.” Na rai ni vakatubu lotu sai koya na teivaki ni loloma ena nodra raici na tamata mevaka na Nona raici ira ko Jisu ni rawa nira na rawata kina na matanitu ni Kalou. E okati talega ena “rai ni vakatubu lotu” na noda raica na nodra veigagadre eso o ira era tiko vakavolivoli keda. Ena noda tovolea meda rogoca na lomadra ena nodra gadreva tiko e dua na ka e sega ni tiko vei ira, ke sega madaga ni ra tukuna, sa na rawa meda kila.

Kerea ki Vua na Kalou me solia vei iko na yalo e tu vakarau me vakaitavitaki iko na Yalo Tabu ena nodra vakabulai na tani. Masulaka me tarai iko vakarua na Kalou ka me dolava na matamu ena veivakalouagatatiki vakayalo ena kauta mai ki vei iko ena veisiga ko na wasea tiko kina na nomu vakabauta vei ira na tani. Kerea ki Vua na Kalou na mata e rai, na yalo e vakayavalati ni rogoca na tagi, kei na gadreva me tukuna na Karisito ko sa kila ka lomana vei ira na tani, ko na qai lako voli ena marau ena nomu bula taucoko. Sa na qai vakaibalebale na bula taucoko. O sa na vakila na bula vakacegu kei na reki o koya o sa bera ni vakila vakadua. Ko ira ga era cakava na cakacaka ni rawa yalo era na vakila na vakacegu ena kauta mai.

Vakila na Kena Gauna Dodonu

Era vakasinaiti tu ena ivola ni Cakacaka na veitalanoa eso me baleti iratou na tisaipeli ena nodratou vakawaletaka na kalougata ni gauna e soli ki vei iratou ena kena vakatetei na matanitu ni Kalou. Mai na dua na yasa ni vola ki na dua tale na yasa, eda na wilika kina na itukutuku talei ni me baleta na lotu taumada kei na gaunisala e tubu kina, dina ga ni ra sotava tiko na dredre e loma ni lotu e tautuba talega.

Dua na kenai vakaraitaki e tiko ena 2 Koronica 2:12, 13, ena nona talanoataka tiko ko Paula na ka e lako curuma mai Tiroa: “Ia ni’u sa lako ki Tiroa ena vuku ni tukutuku vinaka kei Karisito, a sa dolava na katuba vei au na Turaga, sa sega ni cegu na yaloqu, ni’u sa sega ni kunei Taito na wekaqu, au sa qai tatau vei ira ka lako ki Masitonia.” Veivakurabuitaki na Nona sa dolava na Kalou na katuba vei Paula me vunautaka na kosipeli ena matanitu vaka-Urope, kei na nona vakila ni katuba sa dolava na Kalou ni kua ena rawa ni tasogo ni mataka. Na nona sa ciqoma na kalougata kei na nona raica na gauna sa soli ki vua, sa sega tale ni qai vakaberabera ena nona sa soko ki Masitonia.

Na Kalou ena Veiyalayalati Vou, na Kalou e dolava na katuba—na Kalou e solia veikeda na gauna me rawa nida wasea kina na noda vakabauta. Enai vola ni Cakacaka taucoko, na Kalou e cakacaka tiko. E tiko na veimata ni katuba ena korolelevu, ena veiyasana, ena veimatanitu ka vakauasivi ena veiyalo era sa tadola tu.

Wilika na Cakacaka 8:26–38. Na cava era vakatavulica na veitikina oqo me baleti na nona vakarawarawataki koya ko Filipi ena Nona veiliutaki na Kalou kei na nona ciqoma na gauna e solia ki vua na Kalou?

“E liutaki Filipi e dua na agilosi ki vua e dua e vakasaqara tiko na rarama ka sa tu vakarau tale tu ga me ciqoma na kosipeli, ka sa vakatalega kina edaidai ena nona na tu vakarau na agilosi me liutaka na nodra cavuikalawa ko ira era sa vakatara na Yalo Tabu me vakatabuya, ka vakasavasavataka na yamedra kei na lomadra. E talai na agilosi ki vei Filipi ni o koya ena rawa ni laki cakava na cakacaka ki vua na kai Iciopea, ia e sega ni gaunisala e cakacaka kina na Kalou oya. Na Nonai tuvatuva na Kalou oya ko ira na tamata yadudua mera cakacaka vei ira na duiwekadra.”—Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, p. 109.

Kevaka eda vakadaligana meda rogoca ka vakamatana meda raica, nida na liutaki talega mai vei ira na agilosi tawa kune me na rawa ni da yacovi ira era vakasaqara tiko na dina ni matanitu ni Kalou.

Raica na bibi ni Vosa ni Kalou enai talanoa oqo. Raica talega na kena bibi vua e dua e kila na Vosa ni Kalou na kena vakamacalataki vei ira, Lesoni cava eda vulica eke?

Kuri ni Vakasama: Wilika na Ellen G. White, “The Gospel in Samaria,” pp. 103–111, ena The Acts of the Apostles.

Era tu vakavolivoliti keda o ira era vakasaqara tiko na veika ni bula tawa mudu, Me vaka na ka e kaya ko Jisu, “E dina sa vakalewe na yabaki, era sa lewe lailai ga nai vakatau ni were” (Maciu 9:37). Na leqa e sega ni baleta na ka me tamusuki. Ena veilumuti ni YaloTabu, ko Jisu e raica ni sa matua tu na were, ia ko iratou na tisaipeli eratou raica tikoga na veisaqasaqa. Na cava nai wali ni leqa e leqataka tiko ko Karisito? “Masuti koya nai taukei ni were, me tala yani eso tale nai vakatau-ni-were ki na nona were” (Maciu 9:38). Na kenai wali oya mo masulaka ki Vua na Kalou me rawa ni talai iko yani kina Nona veiwere.

Sa dodonu me qaqa ni noda masu tiko oqo? “Turaga au sa gadreva meu vakayagataki ena kena vakatetei na Nomuni matanitu. Ni dolava na mataqu meu rawa ni raica na kalouagata ni galala ko ni sa dolava tu vei au ena veisiga. Ni vakatavulici au me totolo na noqu daukauwai vei ira na tamata era tiko vakavolivoliti au. Ni vukei au me’u na dauvosataka na vosa ni nuinui kei na veivakayaloqataki ka wasea na nomuni loloma kei na dina vei ira au na sotavi ira ena veisiga.” Kavaka ena qaqa ni nomu masu oqo, ka Kalou ena cakava e levu na ka e veivakurabuitaki ena nomu bula.

Taro ni Veiwasei:

1. Kevaka ko sa cakacaka mo kauti ira mai na tamata vei Jisu, e dua na ka ena dodonu mo kila: e dau sega soti ni rawarawa, se vakaevei? Io, na Kalou duaduaga ena rawa ni veisautaka na yalo, ia ena Nona vuku, e sa digitaki keda meda tiki ni tuvatuva oya. Na cakacaka madaga vua e lewe dua e taura na gauna, gugumatua, yalomalumulumu kei na loloma e kunekunetaki ga mai cake. Na digidigi cava ko na rawa ni cakava me na vukei iko ena kena vakamatei na au, me na rawa ni mana kina na vakadinadinataki nei Karisito?

2. Ko cei ko ira na tamata ko veitaratara vata kei ira era sega tu ni kila na Turaga? Na cava ko sa bau cakava oti, se cakava tiko oqo se mo na qai cakava mo vakadinadina kina vei ira?

3. Vakasamataki Paula mada. Oqo e dua eda sega ni vakasamataka rawa ni na rawa ni veisau. Ia eda kila na ka e qai yaco vei koya. Na cava e rui rerevaki kina na noda dauvakalewa na kedrai rairai e tuba na tani?

Vakananuma tiko nai talanoa kei Saula, na cava nai balebale ni tikina oqo ena Maciu 7:6: “Dou kakua ni solia n aka tabu vei ira na koli; se biuta na nomudou mata ni civa e matadra na vuaka de ra buturaka sobu e yavadra ka vuki mai ka basuraki kemudou”

